

Art-kino
javna ustanova u kulturi
Krešimirova 2, Rijeka, Hrvatska
Tel.: 051 323 262
e-mail: ured@art-kino.hr
OIB: 12254758142
MB: 2998050
Transakcijski račun: 2360000-1102348678
IBAN: HR2423600001102348678
www.art-kino.org

Klasa: 035-01/23-04/5
Ur br: 2170-1-35-01-23-3

U Rijeci, 13. prosinca 2023.

UPRAVNO VIJEĆE
ART-KINA

PLAN RADA ART-KINA U 2024. GODINI

O ART-KINU

Art-kino je javna ustanova čije je područje djelovanja filmska umjetnost i kultura, a osnovano je od strane Grada Rijeke. Glavna se programska djelatnost ustanove odvija u prostorima Art-kina i u Dječjoj kući, dok je u svrhu dodatnog proširenja prostora za redovne i medijacijske programe u prosincu 2015. godine otvoreno Mini Art-kino, a za potrebe održavanja filmskih radionica za mlade i Art-kino Lab. Pored toga što je promotor filmske kulture općenito, ustanova ima i vrlo važnu ulogu platforme za razvoj i promociju riječke audiovizualne djelatnosti. Art-kino nije samo mjesto prikazivanja i gledanja filmova, već i rasprave o njima, edukacije, komunikacije i istraživanja umjetnosti pokretnih slika. Ono je, isto tako, posvećeno razvoju novih generacija publike, kao i novim programima i praksama prezentacije i interpretacije filma. Zbog toga je 2016. godine osnovana i Specijalna filmska knjižnica Art-kina s brojnom knjižnom, časopisnom i audiovizualnom građom.

Dječja kuća, koja je predstavljala jedan od programskih pravaca Europske prijestolnice kulture, otvorena je u prvom kvartalu 2021. godine, a radi se o novom gradskom prostoru kulture čiji su sadržaji namijenjeni djeci do 12 godina i u kojoj Art-kino održava svoj redovni filmski program za djecu (Obiteljski program) te dio filmskog edukativnog programa (Škola u kinu). No, kako je Dječja kuća namijenjena aktivnom uključivanju djece u kulturne sadržaje grada, odnosno poticanju dječje kreativnosti, u njoj se održavaju i filmske radionice u tehnološki prilagođenim i opremljenim prostorijama.

Tijekom prethodnih godina rada Ustanova je, zahvaljujući različitim strategijama, razvila prepoznatljivu programsku koncepciju kojom se na više načina obogaćuje filmska ponuda, ali, još važnije, i kultura u gradu Rijeci. Zasnivano na raznolikosti pristupa mediju filma, kino je svoje djelovanje usmjerilo u četiri glavna pravca, rad kojih obuhvaća: *filmski program, rad s djecom i mladima, obrazovne i medijacijske programe te podršku filmskoj produkciji*. Time se na jednom mjestu objedinilo prikazivačke, distribucijske i edukacijske funkcije te pružila prilika i drugim javnim uslugama potrebnim za ukupan razvoj filmske djelatnosti u Rijeci.

Art-kino svoju *programsku koncepciju* temelji na umjetničkoj značajnosti, svijesti o obrazovnoj ulozi kulturnih institucija, njihovoj odgovornosti za razvoj cjelovitog kulturnog polja u kojem djeluju te otvorenosti prema potrebama zajednice, a *vrijednosti* svog djelovanja na umjetničkoj izvrsnosti, otvorenosti, društvenoj odgovornosti, predanosti i integritetu te, naravno, znanju.

Zbog svega navedenog Art-kino i dalje ostaje jedino mjesto u Rijeci čiji se filmski program, pored redovne distribucije koja se prikazuje repertoarno, sastoji od kombinacije kinotečnog programa te suvremene domaće, regionalne, europske i svjetske, uglavnom nezavisne, produkcije umjetničkog filma putem raznih ciklusa (autorskih, nacionalnih, tematskih...), filmskih premijera i gostovanja različitih festivala (Filmske mutacije, Subversive Film Festival, Animafest, Festival mediteranskog filma Split...). Program obuhvaća igrane, animirane, dokumentarne, eksperimentalne te neprofesijske filmove duže i kraće forme, a nadopunjen je i čestim medijacijskim aktivnostima (predavanja, diskusije, gostovanja filmskih umjetnika, predstavljanje publikacija, izložbe itd.), dok ključnu programsku inovaciju predstavlja povezivanje filma s drugim umjetnostima (film i novi mediji, kino-koncert).

Raznolikost svog programa Art-kino ostvaruje zahvaljujući brojnim suradnjama, od kojih se posebno ističu one s Hrvatskim filmskim savezom i Hrvatskim državnim arhivom (Hrvatska kinoteka), Animafestom, 25FPS-om, Zagrebačkim i Motovunskim filmskim festivalom, Kinom Mediteran te Slovenskom i Jugoslovenskom kinotekom. Pored toga, ustanova surađuje, osobito na lokalnoj razini, s brojnim udrugama i ustanovama u kulturi, školama, veleposlanstvima, institutima, fakultetima i pojedincima. Art-kino je, također, član mreže Europa Cinemas, CICAE -

Confédération Internationale des Cinémas d'Art et d'Essai, ECFA – European Children's Film Association te Hrvatske mreže neovisnih kinoprikazivača (Kino mreža), a Kvarnerska filmska komisija članica je udruženja EUFCN – European Film Commission Network.

1. PLAN FILMSKIH PROGRAMA – PLAN ZA 2024. GODINU

Filmski program Art-kina od samog početka je jasno profiliran, a podijeljen je na šest dijelova kako bi se u njega uključile, osim prikazivačkih, i komponente kao što su edukacija, medijacija, razvoj publike, inovacija, suradnja, multimedija, promocija... Raznolikost i raznovrsnost programa, koji se bazira na visokim produkcijskim standardima, ostvaruje se ravnopravnim odnosom kako prema suvremenoj domaćoj, europskoj i svjetskoj filmskoj produkciji, tako i naslovima iz bogate riznice svjetskog filma koji se raspoređuju po različitim kinotečnim, autorskim, žanrovskim ili tematskim ciklusima, kao i ciklusima eksperimentalnih i amaterskih filmova, revijama namijenjenima ciljanoj publici, programima koji za cilj imaju promoviranje filmske djelatnosti putem organiziranih premijernih prikazivanja filmova nastalih u lokalnoj i nacionalnoj produkciji, zatim specifičnim edukacijskim programima itd.

U 2024. godini program će se nastaviti s brojnim suradnjama koje uključuju gostovanja raznih festivala, cikluse nacionalnih kinematografija, potom s autorskim ciklusima i posebnim programima te s različitim inovativnim programskim formatima, što ustvari znači da će se nastaviti s razvojem novih ili daljnjim osmišljavanjem starijih programa koje je Art-kino dosad samostalno realiziralo (Kino kustos, Kulturno kino, Kino klasik), a koji su se pokazali perspektivnima jer su, uza premijere, upravo oni među najposjećenijima. Razlog je, svakako, taj što ti programi publici pored uobičajenog odlaska u kino nude priliku nadograđivanja filmskog iskustva (putem izmještanja na nove lokacije, osvještavanja ili nuđenja novog *ključa* za gledanje značajnih naslova, povezivanjem filma s drugim umjetnostima itd.).

Nadalje, u 2024. godini Art-kino će zadržati svoju osnovnu programsku koncepciju te će i dalje razvijati raznovrsnu i kontinuiranu ponudu filmova koji su prošli test vremena ili kvalitete s programom za djecu i mlade, a također će biti filmsko središte s odgojnim i obrazovnim programima, mjesto razvoja filmske kulture s usmjerenjem na sve dobne i društvene skupine, kao i živo središte gradskog društvenog života. Onoliko koliko će to biti moguće, Kino će djelovati kao katalizator pozitivnih promjena u zajednici te kao mjesto susreta i dijaloga o aktualnim, dakle bitnim društvenim temama koje će povezivati i angažirati tu istu zajednicu. U ostvarivanju programa ono će i dalje nastaviti uz filmska prikazivanja ugošćavati ugledne domaće i strane filmske umjetnike, teoretičare, sveučilišne profesore i, uopće, intelektualce čija su se sudjelovanja pokazala zanimljivima i poticajnim za našu publiku.

Autorski i kinotečni ciklusi

Art-kino je jedino kino u Rijeci i široj okolici koje pruža kontinuiran program filmova od posebnog povijesnog značaja i umjetničke vrijednosti te u kojem se često prikazuju retrospektive posvećene pojedinim autorima, glumcima, žanrovima, temama, filmskim pravcima... Autorski i kinotečni programi nužni su jer se time publici osigurava pristupačnost filmskih naslova koji prikazuju osobine i daju presjek određenih filmskih razdoblja i stilova, kako kroz opuse pojedinih tako i kroz cikluse čitavih grupa autora. Dodatna vrijednost ovih programa su sadržaji i materijali koji publici pružaju priliku da steknu šira znanja o filmskoj umjetnosti jer istaknuti teoretičari filma, filmski kritičari, intelektualci i umjetnici pripremaju uvode u cikluse, kao i popratne programske tekstove i druge materijale.

U 2024. godini Art-kino će nastaviti s prikazivanjem pojedinih redateljskih opusa i ostvarenja te na taj način i dalje raditi na uspostavljanju što bolje komunikacije s mlađom publikom

koja ove programe rado posjećuje, a kojima se filmovi nude kao poticaji za sudjelovanje u promišljanju filmske umjetnosti.

Autorski i kinotečni ciklusi su sljedeći:

Kultno kino se na programu Art-kina nalazi od rujna 2016. godine, a sadržaj ovog projekta je prikazivanje važnih filmskih ostvarenja uz uvod filmskog stručnjaka. Naime, prije svake projekcije publiku se u obavijesnom izlaganju upućuje u osobitost filmskih elemenata, uvodi u društveno-kulturni kontekst njegovog nastanka te daju posebne zanimljivosti o režiseru, glumcima, snimanju i sl. Program se pokazao vrlo uspješnim jer svaka projekcija privuče brojnu, generacijski šaroliku publiku, koju, treba istaknuti, većinom čine mladi. Ovogodišnji primjeri: *U zmajevom gnijezdu*, *Sveta planina*, *Egzorcist...*

Kino klasik je pak potprogram Kulturnog kina, a zamišljen je kao susret gledatelja s filmovima koji su na neki način obilježili njihove živote ili određeno razdoblje života, a važni su i za samu filmsku umjetnost. Ovogodišnji primjer: *Ne okreći se*.

Kino kustos je program koji Art-kino provodi od listopada 2017. godine. Program je namijenjen razvoju filmske kulture kroz uvodna predavanja istaknutih osoba iz raznih područja djelovanja (arhitekti, književnici, glazbenici, profesori, znanstvenici, sportaši...). Sudionici sami odabiru film koji je za njih bio poticajan i prenose publici svoje viđenje njegove važnosti; ovim se putem ističe višedimenzionalnost filmskog stvaralaštva te njegova moć da utječe na razna područja društva. Ovogodišnji sudionici: Snježana Prijic-Samaržija (*Kratki rezovi*) te Dean Kotiga (*Američki grafiti* i *Cooley High*).

Adaptacija. Čitanje filma je program koji je Art-kino pokrenulo 2021. godine s namjerom povezivanja filma i književnosti, čiji je primarni cilj poticanje kako čitanja knjiga i gledanja filmova, tako i razumijevanja tih umjetničkih formi putem uspoređivanja sličnosti i razlika njihovih izražajnih sredstava čemu je, u konačnici, cilj pokušaj stvaranja upućenijeg konzumenta kulturnih sadržaja. Poticaj za njegov nastanak nalazi se u činjenici da književnost predstavlja neiscrpno vrelo za filmsku umjetnost pa su tako brojni filmovi nastali upravo kao adaptacija određenog književnog djela. U radu programa *Adaptacija. Čitanje filma* sudjeluju autori (književnici, scenaristi i redatelji) te moderatori diskusija (književnici, novinari, profesori i kritičari), a za potrebe projekta oformljen je i Čitateljski klub koji je njegov glavni protagonist. Ovogodišnji primjeri: *Osam planina*, *Smrt u Veneciji*, *Nema zemlje za starce...*

Šifra: Rubeša novi je program Art-kina o kojemu se već iz naziva može zaključiti kako je posvećen koliko Draganu Rubeši, toliko i filmovima o kojima je pisao (ili je mogao pisati) te redateljima koji su se našli na listi njegovih kritičarskih preokupacija (ili su se na njoj mogli naći). S istim se započelo početkom ove godine, a Art-kino će ga provoditi u suradnji s Kino Kinotekom iz Zagreba.

Ciklusi pak posvećeni određenom autoru, redatelju, glumcu, školi ili pojedinom filmskom razdoblju sastoje se od retrospektiva filmova koji se prikazuju putem različitih programskih formata raspoređenih u kraće (recimo, *Ponedjeljak s Bertoluccijem*, *Tragom Ivica Vidovića*) ili duže vremenske cjeline (*Godina Federica Fellinija*, *Pasolini 1922-2022.*), a uključeni su u druge kinotečne programe ili se prikazuju samostalno. Cilj im je bolje upoznavanje (prvenstveno mlađeg dijela publike) s djelom odabranog filmskog autora – zbog čega se prije projekcija pojedinih naslova angažiraju filmski stručnjaci kako bi se pojedini opus lakše smjestio u kontekst te sagledao u široj slici svjetskoga filma – kao i pružanje mogućnosti gledanja teže dostupnih filmova na velikom platnu. No, kako bismo što bolje ocrtali estetiku predloženog programa, navest ćemo neke od ostvarenih kinotečnih ciklusa održanih 2023. godine:

S početkom godine započet je kratki ciklus *Buñuel srijedom* posvećen ovom španjolsko-meksičko-francuskom redatelju i najpoznatijem predstavniku nadrealizma u svjetskoj kinematografiji, kojim je ustvari nastavljen prošlogodišnji program započet filmovima *Andaluzijski pas* i *Zlatno doba*. U sklopu pak spomenutog ciklusa, prikazani su filmovi: *Zaboravljeni*, *Viridiana* i *Fantom slobode*.

Sljedeći na repertoaru bio je ciklus *Lynch četvrtkom* posvećen američkom redatelju Davidu Lynchu koji se održavao od travnja do lipnja, a započeo je diskurzivnim programom u kojem su sudjelovali profesori i filmski kritičari/autori Tomislav Brlek i Saša Stanić. Prikazani su filmovi: *Eraserhead*, *Čovjek slon*, *Plavi baršun*, *Divlji u srcu*, *Twin Peaks: Vatro hodaj sa mnom*, *Izgubljena autocesta*, *Prava priča*, *Mulholland Drive* te *Unutarnje carstvo*.

Nedjelje za braću Coen bio je ciklus koji se održavao u Ljetnom Art-kinu tijekom srpnja, a prikazani su filmovi: *Krvavo jednostavno*, *Nema zemlje za starce* i *U glavi Llewyna Davisa*.

Za prosinac smo pripremili i program *Željko Senečić, scena i stil* posvećen ovom možda i najvažnijem hrvatskom scenografskom umjetniku u sklopu kojeg se prikazuju sljedeći filmovi: *Rondo* (Berković), *Breza* (Babaja), *Događaj* (Mimica), *Kuća* (B. Žižić) i *Limeni bubanj* (V. Schlöndorff).

U 2024. godini Art-kino planira ostvariti sljedeće programe domaćih, regionalnih, europskih i svjetskih filmskih autora:

Program namijenjen domaćim autorima započet će ciklusom filmova prošle godine preminulog redatelja i scenarista **Lukasa Nole**, inače rijetkom izdanku hrvatskog art-filma i baštiniku modernističkih filmskih strujanja koji je predstavljao novu filmsku paradigmu unutar nanovo stasajuće kinematografije. Ciklus će otvoriti njegov postumno prikazani film na ovogodišnjem Pulskom filmskom festivalu – *Escort*, a u planu je i održavanje diskurzivnog programa.

Nastavak će uslijediti autorskim ciklusom **Nevija Marasovića** kojim se program Art-kina otvara mlađim redateljima, ali i generacijski bliskoj publici. U sklopu istog bit će prikazani kratkometražni film *Trk* te dugometražni *The Show Must Go On*, *Vis-à-vis* i *Comic Sans*.

Povodom obilježavanja stogodišnjice rođenja redatelja i scenarista **Sergeja Paradžanova** planira se održavanje prigodnog programa posvećenog ovom *homo ludensu* i svestranom umjetniku, jednom od *persona non grata* unutar sovjetske kinematografije čiji su filmovi bili zabranjivani, projekti sustavno stopirani, a autor nagrađivan i proglašavan jednim od najvećih svjetskih redatelja. Taj se prefiks, naravno, odnosi na autorovu kasniju fazu koju je započeo filmom *Sjenke zaboravljenih predaka*, a nastavio *Bojom nara*, *Legendom o Suramskoj tvrđavi* i *Ašik-Keribom* (film kojeg je posvetio svom preminulom prijatelju Tarkovskom). U svjetskoj kinematografiji ovaj redatelj ostaje upamćen po svojoj izuzetnoj originalnosti temeljenoj na vizualnoj stiliziranosti kadra i minucioznoj kompoziciji istog u kojem nije težio za realnošću, već dinamičnim odnosom modernog i tradicionalnog (npr. korištenje tzv. primitivnog stila u prikazima etnografskih specifičnosti podneblja u kojem su filmovi nastajali). Kao uvod u autorski ciklus, planira se održavanje diskurzivnog programa u kojem će sudjelovati filmski znalci (kritičari, povjesničari, filmolozi...).

Godine 1924. rođen je i jedan od prvaka američkog žanrovskog filma, **Sidney Lumet**, koji je već svojim prvim filmom, komornom sudskom dramom *12 gnjevnih ljudi*, privukao pažnju svjetske filmske javnosti. Pored toga, tim je filmom navijestio i tematsko-stilske preokupacije koje će ga pratiti kroz čitavu karijeru: prikaz socijalne nepravde, bavljenje aktualnim temama u američkom društvu, precizno ocrtavanje karaktera i dijaloška uvjerljivost, vješto korištenje zatvorenih prostora

te dinamična režija. U planu je prikazati sljedeće filmove: *Serpico*, *Pasje popodne*, *TV-mreža*, *Jutro poslije* i *Dok vrag ne sazna da si mrtav*.

Još jedan centenarij kojeg ćemo obilježiti bit će onaj posvećen možda i najpoznatijem glumcu Actors Studija **Marlonu Brandu** koji je već svojim prvim ulogama stekao ugled vrsnog filmskog glumca, ali i ocrtao karakter lika *buntovnika bez razloga*, vrlo popularnog sredinom 50-ih godina u Americi te nešto kasnije i u ostatku svijeta. U svojoj dugogodišnjoj karijeri ostvario je niz antologijskih uloga pa će se ciklus sastojati od izbora tih filmova.

Potencijalni ciklus još jednom glumačkom kapitalcu mogao bi biti *Jack Nicholson* – desetljeće *jednog glumca* u kojem bi se fokus zadržao na 70-tim godinama 20. stoljeća, a obuhvaćao bi filmove u rasponu od *Pet lakih komada* B. Rafelsona do *Isijavanja* S. Kubricka.

Redatelja, scenarista, pisca i profesora **Wenera Herzoga** također ne treba posebno predstavljati. Opsesivno vezan uz film od rane mladosti, zajedno s Rainerom Wernerom Fassbinderom i Volkerom Schlöndorffom predvodnik je *njemačkog novog vala*, premda njegovi filmovi odskaču od poetike ovih (i drugih njemačkih) autora temama kojima se autor bavi (bizarne priče, manje poznati povijesni ili suvremeni likovi koji tragaju za nedostižnim, sukob stvarnosti i mita, istine i groteske itd.), kao i načinom snimanja istih (na autentičnim lokacijama, često u vrlo teškim i pogibeljnim uvjetima). Isprva više posvećen igranofilmskoj produkciji, u kasnijoj se karijeri posvetio dokumentarnoj formi, ostajući i dalje predan svom porivu propitivanja graničnih područja ljudske egzistencije. Ciklus će se sastojati od izbora iz obaju filmskih rodova.

Još jedan ciklus europskih autora bit će onaj posvećen francuskom redatelju, filmskom kritičaru, scenaristu i uredniku **Éricu Rohmeru**, najliterarnijem sineastu i pripadniku generacije novovalovaca okupljenih oko filmskog časopisa *Cahiers du Cinéma* koji se posljednji afirmirao kao redatelj, no za razliku od drugih autora njegov opus predstavlja najzaokruženiju cjelinu koncipiranu oko nekoliko ciklusa: *Moralne priče*, *Komedije* i *izreke*, *Priče četiriju godišnjih doba* itd. Uz asketu Roberta Bressona, smatra se najistaknutijim moralistom francuskog filma.

Od regionalnih autora u planu je održavanje ciklusa filmova **Mladomira 'Puriše' Đorđevića**, točnije njegove trilogije kojim se ovaj autor i proslavio te svrstao među najznačajnije redatelje jugoslavenske kinematografije: *Devojka*, *San* i *Jutro*. Riječ je o naslovima koji su u filmove ratne tematike uspješno unijeli modernističke elemente što nisu težili za cjelovitošću radnje niti epskom naracijom, već simboličkim i poetskim potencijalima slike, zamagljujući i varirajući u njima granicu života i smrti, stvarnosti i iluzije, sna i jave, obogaćujući pritom navedeni žanr *novim filmskim značenjima*.

Navedeni ciklusi ujedno su i ogledni primjer na koji način Art-kino pokušava uspostaviti ravnopravan odnos između hrvatskog, regionalnog, europskog i svjetskog filma u svom programu. Pored ovih, u planu su i *ad hoc* retrospektive i ciklusi, kao što su *Midnight cinema* u sklopu kojeg će se prikazati filmovi koji su bili dio kino-fenomena nastalog početkom 70-ih u Americi, a danas su svi dio 'kultnog' kanona – npr. *Freaks*, *Night of the Living Dead*, *El Topo*, *Viva la muerte*, *Pink Flamingos* i *Rocky Horror Picture Show* – te *Digitalna proba* kojim će se promovirati kako domaći i regionalni filmovi koji svoj kino život nastavljaju u digitalnom ruhu, tako i važnost očuvanja filmske baštine: *Deveti krug*, *H-8*, *Petar Petrović*, *Slike iz života udarnika*...

Premijere hrvatskih filmova

Art-kino je, pored Zagreba, često jedino mjesto u Hrvatskoj koje promovira hrvatski film, stoga je važan segment njegovog djelovanja održavanje premijera filmova domaćih autora, kao i onih autora u čijim su projektima sudjelovali i hrvatski producenti (tzv. većinske ili manjinske koprodukcije). Povodom tih prikazivanja u Art-kino dolaze filmski djelatnici – redatelji, glumci,

producenti... – kako bi publika s njima mogla razgovarati te dobiti što bolji uvid u proces nastajanja i razvijanja filma, a svakako je pritom važno napomenuti kako je to jedan od programa koje riječka publika redovito posjećuje u velikom broju. Premijerna prikazivanja od iznimnog su značaja za Art-kino i njegovu publiku, ali isto tako i za nacionalnu kinematografiju. U dosadašnjem razdoblju održane su ili će se održati sljedeće premijere filmova: *Snjeguljica*, *Glava velike ribe*, *Punim plućima*, *Vizija leptira*, *Pelikan*, *El Shatt: Nacrt za utopiju*, *Smrt djevojčice sa žigicama*, *Bosanski lonac*, *Rijeka moje mladosti*, *Sedmo nebo* i *Snajka: dnevnik očekivanja*.

Poticanje lokalnih produkcija

Vrlo važan segment djelovanja Art-kina jest i sudjelovanje u poticanju i vidljivosti lokalnih produkcija i prikazivanja njihovih filmova pa se u njemu redovito održavaju premijere filmova riječkih autora, filmova o Rijeci, kao i filmova snimanih u Rijeci. Također, filmovi koji su ostvarili financijsku potporu posredstvom *Programa javnih potreba u kulturi grada Rijeke te Sporazumom o suradnji* Grada Rijeke i Hrvatskog audiovizualnog centra (koji je potpisan još 2009. godine) svoju premijeru imaju upravo u Art-kinu. Cilj ovih potpora je, jamačno, jačanje filmskog stvaralaštva kako o Rijeci, tako i u njoj. Drugim riječima, pružajući podršku riječkoj filmskoj produkciji kroz osiguranje dovoljnog prikazivačkog prostora i promociju filmova, Kino doprinosi njezinom jačanju i uključivanju filmskih djelatnika u nacionalne i međunarodne okvire filmske industrije. Na taj način Art-kino je doista postalo čvorište razvoja filmske djelatnosti u Rijeci i regiji. Ovogodišnji primjeri: *O plesu koji je izgradio dom*, *Pelikan*, *Krešo*, *Žal* i *Neka ljubav kaže sve o nama*.

Isto tako, Art-kino će nastaviti praksu održavanja premijernih prikazivanja filmova uz komplementarne sadržaje poput koncerata glazbenih skupina koje su sudjelovale u nastajanju filma. Ova se praksa pokazala kao izvrstan način za širenje kruga publike i povećanje vidljivosti pojedinih filmskih naslova.

Ciklusi nacionalnih kinematografija

Ciklusi nacionalnih kinematografija važan su dio programa jer publika Art-kina ima priliku vidjeti brojne filmove velikih i važnih kinematografija, a nerijetko je to i jedina prilika riječkim gledateljima da te naslove pogledaju u kinu jer isti najčešće ne ulaze u redovnu hrvatsku distribuciju. U sljedećoj godini planira se s daljnjim razvojem ovih ciklusa koji filmofilima pružaju uvid u raznolikost svjetskog filmskog stvaralaštva.

Neki od dosadašnjih programa nacionalnih kinematografija: Ciklus turskoga filma, Tjedan suvremenog korejskog filma, Ciklus češkog filma, Ciklus poljskog filma, Ciklus japanskog filma, Mjesec frankofonije, Ciklus španjolskog filma itd. Navedene cikluse planiramo i u narednoj godini.

Filmski festivali

U Art-kinu se od samog početka, dakle već više od deset godina prikazuju izbori iz programa Filmskih mutacija, Animafesta, Festivala mediteranskog filma Split, 25 FPS – festivala eksperimentalnog filma i videa, Subversive Film Festivala i drugih značajnih hrvatskih filmskih festivala.

Pored toga, Art-kino je domaćin trima riječkim festivalima, što za cilj ima dodatno osnaživanje lokalne filmske djelatnosti. Festival *STIFF – Međunarodni festival studentskog filma* prvi je hrvatski međunarodni festival koji prikazuje isključivo studentske filmske i video radove, a nastao je u produkciji Studentskog kulturnog centra Sveučilišta u Rijeci (SKC) te je organiziran u suradnji s udrugom Filmaktiv; cilj mu je predstaviti studentima i lokalnoj publici najbolje od svjetske studentske filmske produkcije. Pored *STIFF*-a, Art-kino programsku, tehničku i organizacijsku podršku osigurava i *History Film Festivalu*, riječkom filmskom festivalu međunarodnog karaktera

koji prikazuje i vrednuje isključivo povijesni dokumentarni film nastao u okviru nezavisnih produkcija i produkcija TV-kompanija. *Impulse Festival*, koji pak organizira udruga Distune, glazbeno-filmski je događaj koji se provodi na više gradskih lokacija, pa je tako i Art-kino partner s kojim udruga ostvaruje višegodišnju suradnju, a u njemu se održava filmski dio festivala koji je posvećen žanru glazbenog filma.

Od 2009. godine Art-kino ugošćava Manhattan Short Film Festival, festival kratkometražnih filmova koji se paralelno održava na brojnim lokacijama diljem svijeta, a na kojem publika ima priliku glasati za najbolji film i glumce. Od 2018. godine filmovi koji su odabrani od festivalskog žirija ulaze u utrku za nagradu Oscar.

Neki od filmova s filmskih festivala ne ulaze u redovnu distribuciju te je ovo jedina prilika riječkoj publici da pogledaju suvremene filmske naslove, što znatno doprinosi decentralizaciji kulturne ponude u Hrvatskoj. Pri izboru filmova vodi se računa o kvaliteti i ekskluzivnosti filmskih naslova.

Posebni programi

Ovaj dio programa dogovara se u suradnji s ostalim kulturnim ustanovama ili organizacijama iz Rijeke, Hrvatske, regije ili Europe i spada u kategoriju multimedijalnih projekata, čime Art-kino pruža mogućnost konceptualnim i inim umjetnicima za predstavljanjem svoga rada riječkoj publici, kao i podršku udrugama, muzejima, kazalištima u planiranju vlastitih projekata za čiju kvalitetnu realizaciju ne posjeduju organizacijske, prostorne, tehničke i/ili ljudske resurse. U 2024. godini planira se daljnji nastavak suradnji.

2. PLAN PROGRAMA ZA DJECU I MLADE

ŠKOLA U KINU

Planirani program Škole u kinu za 2024. godinu nastavlja razvijati i unapređivati aktivnosti koje provodimo kontinuirano od 2009. godine. Program za 2024. nastavlja se provoditi kroz pomno odabrane filmske naslove za tri dobne skupine: za djecu predškolskog uzrasta, za djecu osnovnoškolskog uzrasta te za srednjoškolce. Cilj programa kroz sve godine njegova održavanja ostaje nepromijenjen: upoznati djecu i mlade s kvalitetnim i vrijednim filmom, ali i kinom kao centralnim mjestom gledanja filmskih sadržaja te na taj način razvijati filmsku pismenost kod djece i mladih. Naime, suvremeni način života koji je prožet sve naprednijom tehnologijom, promijenio je i pristup djece i mladih filmu, kao i načine konzumiranja filmskih sadržaja; suvremene generacije odrastaju u svakodnevici koja je nezamisliva bez ekrana, te njeguju naviku gledanja filmova upravo na tim u svakom trenutku dostupnim opcijama, a manje u kinima. Kratki, zanimljivi, zabavni, raznoliki i brzo izmjenjivi formati koji se konzumiraju putem mobilnih ekrana, još su jedan izazov za dugometražne filmove u kinodvoranama. Još jedan u nizu takvih i sličnih izazova učestali su ulasci sve različitijih VOD platformi na hrvatsko tržište.

Upravo iz tog razloga, Art-kino inzistira na provođenju svog obrazovnog programa Škola u kinu isključivo u svojim kinodvoranama, ne bi li se djecu i mlade podsjetilo, ali i upoznalo s ključnim i jedinim prostorom u kojem se filmska umjetnost treba i može ispravno predstaviti. Program Škole u kinu ima za cilj razvoj filmske kulture i pismenosti kod djece i mladih na način da kod istih razvijamo sposobnost gledanja filma (razina recepcije filmskih sadržaja) te analize i kritičkog vrednovanja istog (razina edukacije o filmu kao zasebnom mediju) kao i selektivnosti i angažiranosti u izboru filmova.

Filmski katalog Škole u kinu za 2024. godinu uključuje broj od približno 60 filmskih naslova sa širokom zastupljenošću različitih filmskih rodova i vrsta, te je kao takav jedinstveni „priručnik“

kvalitetnih recentnih i klasičnih filmskih naslova, kako učenicima tako i njihovim učiteljima, profesorima i drugim školskim suradnicima koji djecu dovode na filmske projekcije. Dodatno, naš katalog kroz godinu obogaćujemo prikladnim naslovima posvećenima značajnim događajima i datumima, a od ove smo godine, u suradnji s udrugom Filmaktiv, odnosno projektom Film svima, po prvi puta uveli i inkluzivan program namijenjen vrtićkom i osnovnoškolskom uzrastu koji će biti popraćen radionicama znakovnog jezika što će značajno obogatiti i upotpuniti raznovrsnost naših obrazovnih ciljeva u Školi u kinu, ali i potvrditi inkluzivni karakter programa Škola u kinu.

Program se u 2024. godini nastavlja odvijati na tri razine i to:

a) Program za dječje vrtiće

Filmski program za vrtićki uzrast djeluje kao svojevrsni uvod programa Škole u kinu za osnovnoškolsku razinu, odnosno vid upoznavanja djece predškolskog uzrasta s filmom i kinom. Uzimajući u obzir uzrast vrtićke djece, filmski program sastavljen je na način da se bazira na jednom filmskom rodu – animiranom filmu. Riječ je o filmskom rodu koji djeca navedene dobi najprije upoznaju, koji im je intuitivan, te zbog jednostavne naracije i fabule, najbliži i najlakši na razini recepcije za shvaćanje i praćenje. Kod izbora filmova za djecu toga uzrasta, Art-kino vodi računa o nizu čimbenika. Prvi je svakako dob, pa su filmovi u ovom programu svojim trajanjem prilagođeni kako manjoj djeci (programi slaganih blokova kratkometražnih animiranih filmova ukupnog trajanja od približno 30 min) ali i predškolarcima (dugometražni animirani filmovi jednostavne fabule). Nadalje, pri izboru filmova vodimo računa da je redom riječ o filmovima s pozitivnim sadržajem i porukom, filmovima koji potiču imaginaciju, maštu i prosocijalno ponašanje (razvoj empatije, zajedništva, altruizma). Konačno, filmski naslovi moraju imati jasnu, poticajnu pouku koja djeca mogu razumjeti i s istom se poistovjetiti. U pogledu naslova koji će se prikazivati u ovom programu, to su poglavito kratkometražni animirani filmovi složeni u filmske blokove - autorski blokovi animiranih filmova domaćih autora – Bonobostudio, Igubuka, Pompom film, zatim blokovi animiranih filmova Zagreb Filma koji kombiniraju različite animacijske tehnike, ali i klasične domaće animirane filmove sa suvremenima. Nadalje, tu su filmovi iz serijala Profesora Baltazara, te dugometražni animirani film *Pjevajte s nama 2*. osim toga, po prvi puta u Školi u kinu predstavljamo i inkluzivni program za vrtiće. Radi se o domaćem animiranom filmu *Ježeva kuća* koji se prikazuje kroz suradnju s projektom Film svima, a periodično će biti popraćen radionicama znakovnog jezika. Tijekom 2024. godine planiramo održati okvirno 30 projekcija za predškolske ustanove.

b) Program Škole u kinu za osnovne škole

Program za osnovne škole sastavljen je imajući u vidu mogućnost uključivanja filma u redovnu nastavu hrvatskog jezika kao i drugih predmeta. To znači da se pri odabiru filmskih naslova pridaje posebna pažnja povezanosti filmskog roda, teme, vrste i ostalih elemenata filma s određenim nastavnim predmetima i njihovim čimbenicima. Pritom valja napomenuti, da je kurikulum za hrvatski jezik koji je donesen 2019. godine i koji se u međuvremenu postupno uvodio u osnovne škole u manjoj mjeri i manje detaljno posvećen medijskoj kulturi i filmu, što predstavlja dodatni izazov za našu ustanovu u pogledu konceptualizacije i provedbe ovog programa. Bez obzira na postojanje kurikuluma koji u sklopu *Kulture i medija* predviđa i sadržaje vezane za film, dosadašnje je iskustvo pokazalo da uvrštavanje filma u nastavu osnovnih škola - bilo u sklopu nastave hrvatskog jezika ili drugih predmeta, ponajviše ovisi o zainteresiranosti pojedinih nastavnika za film te individualno prepoznavanje odgojno-obrazovnog potencijala koji film ima. Stoga su kriteriji za selekciju filmova koji se prikazuju u sklopu Škole u kinu sljedeći: zastupljenost svih filmskih rodova, davanje prednosti domaćoj i europskoj produkciji za djecu i mlade, zastupljenost tzv. „dječjih filmskih klasika“ te promocija kvalitetnog i vrijednog filma, ponajprije onog domaćeg i europskog.

Također, pri kreiranju filmskog kataloga povodimo se idejom selekcije filmova koji prvenstveno djecu obrazuju, na različitim razinama osvještavaju o raznim temama, te nose vrijedne poruke.

Program koji predlažemo za 2024. godinu nastavak je naše koncepcije programa Škole u kinu koja uključuje povezivanja tema koje se odnose na film prema novom ili starom kurikulumu, sa samim programom koji se provodi u kinu. Prije samih projekcija filmova učenicima se daje kratak uvod u kojem se prezentira odabrana nastavna tema kao i film/filmovi koji bi se prikazuju u sklopu programa. U nastavku dajemo prikaz okvirne strukture programa Škole u kinu za osnovne škole:

1–2. razred - teme: animirani film, crtani film, filmska priča, slijed događaja u filmu – prikazuju se poglavito animirani filmovi (kratkometražni, srednjemetražni ili dugometražni) jednostavne i linearne fabule kao npr. recentna animirana domaća produkcija *Cvrčak i mravica*, animirana dugometražna recentna europska produkcija *Ringe Ringe Raja*, dokumentarni film *Hrastovo srce...*;

2–3. razred - teme: filmska priča, slijed događaja u filmu, lik u filmu, film za djecu – prikazuju se filmovi linearne fabule kako bi djeca lakše pratila slijed događaja u filmu, te primjeri europske produkcije filmova za djecu ili dječji filmski klasici (npr. *Mačak u čizmama – Posljednja želja*, *I miševi idu u raj*, *Putovanje jednog princa...*);

3–4. razred - teme: film za djecu, glumac, usporedba knjige i filma - prikazuju se tzv. dječji filmski klasici ili domaći filmovi za djecu primjeren djeci nižih razreda osnovne škole kao i filmske adaptacije lektirnih naslova (npr. *Dnevnik Pauline P.*, *Vlak u snijegu*, *Družba Pere Kvržice...*);

4–5. razred - teme: usporedba knjige i filma, filmski rodovi – prikazuju se filmovi koji su primjer kvalitetne ekranizacije lektirnih naslova ali i recentnije filmske produkcije za djecu i predadolescente (npr. *Titina: avantura na Sjevernom polu*, *Dječak i tigar...*);

5–6. razred - teme: filmski rodovi, animirani film, filmska izražajna sredstva – prikazuju se filmovi koji su primjer kvalitetne svjetske i europske filmske produkcije za predadolescente (npr. *Kraljica plesa...*);

6–8. razred - teme: filmska izražajna sredstva, igrani film, scenarij - prikazuju se filmovi koji su primjer kvalitetne svjetske i europske filmske produkcije za adolescente (npr. *Mala banda...*);

8. razred - teme: igrani film zrelije i kompleksnije tematike – prikazuju se filmovi primjereni dobi gledatelja i tematike koja je tom dobi razumljiva i zanimljiva, s naglaskom na recentnu europsku produkciju (npr. *Valdova priča*, *Suzume*, *Tko pjeva zlo ne misli...*

Tijekom 2024. planira se održati okvirno 45 projekcija za osnovne škole.

c) Filmski program Škole u kinu za srednje škole

Orijentiranost na uklapanje pojedinih filmova u nastavu različitih predmeta misao je vodilja kod kreiranja filmskog programa za srednje škole, i to onih filmova koji sadržajem i temama koreliraju s temama tog specifičnog predmeta. Također, u novim se kurikulumima za nastavni predmet Hrvatskog jezika, kako za gimnazije tako i za srednje strukovne škole, film odnosno audiovizualni izvori spominju kao jedan od ponuđenih sadržaja za postizanje odgojno-obrazovnih ishoda iz predmetnog područja Kultura i mediji. Stoga je u srednjoškolskom obrazovanju film prvenstveno tretiran kao jedan od alata u ovladavanju nastavnih sadržaja (tj. film kao nastavno sredstvo), a manje kao samostalni nastavni sadržaj (što isključuje škole u kojima je predviđena nastava i s područja filma ili srodnih područja). Kako se kod srednjoškolskog uzrasta presumira da su učenici prethodno, tijekom osnovnoškolskog obrazovanja, stekli nužne kompetencije za kritičko gledanje filmova te da su savladali osnovne pojmove filmskog jezika (filmska izražajna sredstva, filmske

konvencije, tehnike i drugi elemenati), program za srednje škole fokusira se upravo na mogućnosti korelacije sadržaja filmova s nastavom iz pojedinih predmeta ali svakako i mogućnost obrade filma kao samostalnog nastavnog sadržaja. Dodatno, program Škole u kinu za srednje škole predstavlja i svojevrsni kanal za prezentaciju vrijednih klasičnih, ali i vrijednih filmskih naslova recentnije produkcije, kao vid razvoja buduće publike Art-kina. Predmetni program ima nekoliko specifičnih ciljeva, od podizanja razine filmske pismenosti kod mladih u smislu razvoja sposobnosti kritičkog vrednovanja i analize filmova, stvaranje i poticanje senzibiliteta pri izboru filmskih naslova, razvoj publike našeg kina ali i promicanje pozitivnih društvenih vrijednosti kao što su društvena inkluzija, ravnopravnost, solidarnost, demokracija i poštivanje različitosti. Programom Škole u kinu želi se kod mladih skrenuti posebnu pažnju na domaću i europsku filmsku produkciju, kao protutežu pretežito američkoj *major* filmskoj produkciji koju mladi najčešće gledaju. U tom pogledu, držimo da program Škole u kinu uvelike pridonosi i razvoju selektivnosti mladih naraštaja pri izboru filmova kako bi se izbjeglo nekritično i neselektivno pristupanje biranju i gledanju filmova, te kako bi se s vremenom stvorili pozitivni afiniteti prema kvalitetnom filmu.

Kriteriji za selekciju filmova koji se prikazuju u sklopu Škole u kinu za srednje škole su jednaki kao i prethodnih godina. To prije svega znači zastupljenost svih filmskih rodova (igrani, dokumentarni i animirani filmovi), pružanje prednosti europskoj recentnijoj filmskoj produkciji, zastupljenost filmskih klasika kao i općenito promocija kvalitetnog i vrijednog filma - imajući na umu korelaciju senzibilitet i interese srednjoškolaca i filmova koje prikazujemo u programu.

Primjeri naslova koji će biti prikazani u 2024. godini su:

- Igrani filmovi recentnije hrvatske i europske produkcije: *Alcàrras, Dnevnik Diane B., Šampioni, Trijumf, Corpus Christi, Cure, Metronom, Čovjek koji je prodao svoju kožu...*
- Igrani filmovi recentnije ne-europske produkcije: *Licorice Pizza, Projekt Florida, Igra oponašanja, Kraljev govor, Air...*
- Dokumentarni filmovi: *Gunda, Futura...*

Pored unaprijed utvrđenog programa Škole u kinu koji se školama šalje početkom školske godine, program se tijekom godine povremeno nadopunjuje kvalitetnim tekućim kino naslovima te prigodnim naslovima povezanim uz obilježavanje obljetnica/svjetskih dana vezanih za određene teme i/ili problematike.

U 2024. godini planira se održati okvirno 35 projekcija za srednje škole.

DODATNA IZ FILMA: PROGRAM RADIONICA ZA DJECU I MLADE U DJEČJOJ KUĆI I ART-KINU TIJEKOM ŠKOLSKE GODINE 2024./2025.

Pored prikazivačkih programa Art-kina u Dječjoj kući, u narednoj godini nastavljamo i s aktivnostima poticanja audiovizualnog stvaralaštva jer je stjecanje praktičnog znanja o snimanju audiovizualnih djela najviši stupanj filmske pismenosti koji djeca mogu doseći.

Od osnutka Dječje kuće, Art-kino je intenziviralo radioničke programe koji se temelje na cjelogodišnjem kvalitetnom praktičnom radu s djecom u području filma, s intenzivnijim programima u razdoblju školskih praznika, kada su učenici vremenski rasterećeniji od školskih obaveza pa mogu pohađati programe i u jutarnjim i popodnevnim terminima. Trogodišnje iskustvo rada u Dječjoj kući, s obzirom na prostorne uvjete i vrlo dinamičnu atmosferu s mnogo senzornih podražaja, pokazalo je da su najuspješniji i najsmisleniji edukacijski programi oni koji okupljaju malu skupinu djece u kraćem intenzivnom dnevnom terminu, ali kroz više dana.

Radionica fantastične TV reportaže

Ova višednevna radionica započinje s upoznavanjem novinarskih žanrova i njihove audiovizualne primjene. Metodološka su sredstva koja se koriste u predavanjima i prikazima audiovizualnog novinarstva portal medijskapismenost.hr, HRT-ova emisija *Kolaži o laži* te reportaže iz emisije *Jutarnji kist* nekoć emitirane na istarskoj televiziji Nova TV. Razgovorom o temama koje polaznici žele obrađivati uvodi se koncept lažnih vijesti i malinformacija koji do izražaja dolazi kasnije, u fazi montaže. Slijedi faza usvajanja tehničkih kompetencija korištenja kamere i mikrofona, prvo u studiju, potom na terenu. Prilikom izlaska na teren, polaznici stječu umijeće uzimanja izjava (intervjuiranje) i razvijanja samopouzdanja za prikupljanje *vox populi* na frekventnim mjestima u okolici Dječje kuće, popularno zvanog Art-kvart. Prikupljeni materijal pažljivo se pregledava i preslušava u montaži, kada polaznici montiraju jednu reportažu i jednu *fake news* reportažu te tako osvješčuju kako nastaju dezinformacije i usvajaju načela novinarske etike; sve navedeno kroz *prank* – benignan i zabavan primjer manipulacije *vox populi* odgovorima na naknadno kreirano pitanje. U studiju se potom pred *green screen* platnom snimaju najave reportaža i odjava programa.

Tijekom 2023. godine pokrenuli smo i održali dva termina ove radionice koja je polučila izniman interes, stoga vidimo potencijal u učestalijoj provedbi ovakve vrste edukacije. Dugoročna je namjera kreirati sadržaj za fiktivnu dječju televiziju „DKTV“ što polaznike motivira da sami osmisle i kreiraju špice, najave, priloge, skečeve, izvještaje, reklame i druge elemente audiovizualnog novinarstva i drugih medijskih sadržaja na kreativan način.

Radionica jednogminutnog filma snimanog mobitelom

Ova jednodnevna radionica inspirirana je činjenicom da mnoga djeca posjeduju pametne telefone, a mnogi od onih koji ih posjeduju na dnevnoj bazi koriste opciju snimanja. Obzirom da je pametni telefon predmet koji toliko često imaju u rukama, ova radionica će im omogućiti spoj naprednog korištenja ovih dostupnih digitalnih tehnologija u kreativne svrhe, a polaznici će naučiti kako pravilno koristiti spomenuti resurs za snimanje filmova (položaj telefona, kadriranje, obzir prema zvučnim uvjetima snimanja). Rezultat radionice su jednogminutni igrani filmovi kojima je filmska priča temelj izražavanja: likovi, sukob, iznenadni obrti, improvizirani dijalozi i dramaturgija.

Radionica *stop-motion* animacije

Radionica *stop-motion* animacije neizostavan je radionički program koji je prikladan za sve dobne skupine. Recentnom nabavkom Dragonframe softvera za *stop motion* animaciju ojačali smo produkcijske uvjete za brže i kvalitetnije izvođenje ovakvog tipa radionice, premda će polaznici koji savladaju principe animacije znati i na svojim telefonima primijeniti stečena znanja i za DIY uratke. Radionica će omogućiti polaznicima upoznavanje s osnovama raznih tehnika animacije: predmetne *stop-motion* animacije, rukom crtane animacije na animacijskom stolu i kolažne *cut-out* animacije. Zadnji dan radionice, u kinodvorani u Dječjoj kući, polaznicima se na velikom platnu omogućuje projekcija radioničkog filma.

Radionica sinkronizacije, zvučnih efekata i *foleyja*

U planu je četvrto izdanje ove popularne petodnevne radionice čiji je cilj detaljnije osvijestiti važnost uloge zvuka u audiovizualnom djelu i potaknuti polaznike da u predmetima oko sebe pronađu zvučne kvalitete koje su iskoristive u dizajnu zvuka za određeni film. Predviđeno je da se i na kraju ove radionice polaznicima na velikom platnu omogućuje projekcija radioničkog filma gdje uspoređuju oblikovanje zvuka koji su sami realizirali s originalnim djelom.

Radionica dokumentarnog filma

Za razliku od radionice TV reportaže u kojoj pri odabiru teme, kod snimateljskih tehnika i principa montaže naglasak stavljamo na informaciju, na radionici dokumentarnog filma više će se vremena posvetiti odabiru teme u potrazi za intrinzičnom motivacijom za stvaranje filma na određenu temu, odnosno na emociju.. Polaznici će steći uvid u sve produkcijske faze stvaranja filma: pretprodukciju (istraživanje teme, izrada plana snimanja, kontaktiranje potencijalnih sugovornika, institucija i pravnih subjekata), učenje pravilnog korištenja opreme za snimanje slike i zvuka (planovi, rakursi, pokreti kamere, oštrina, svjetlina, boja) te, u konačnici, vještine postavljanja pitanja, njegovanje znatiželje, prepoznavanje filmičnog potencijala određenih fenomena ili pojedinaca i njihovih priča. Očekivani rezultat ove radionice je produkcija minimalno jednog, zajedničkog, dokumentarnog filma ili više kraćih radova, ukoliko ne dođe do konsenzusa oko zajedničke teme.

Radionica za kinooperatere

U prvom redu ova pokazno-praktična radionica namijenjena je učenicima Prirodoslovne i grafičke škole – smjer medijski tehničar, ali i ostalim zainteresiranim srednjoškolcima koji će steći osnovne tehničke kompetencije za pripremu i realizaciju filmske projekcije, i u kinu i na specifičnoj lokaciji. Polaznici će uz mentorstvo projekcionista Art-kina proći sve korake potrebne za ispravno prikazivanje različitih filmskih standarda: od dopreme, pohrane, provjere/inspekcije filma na platnu (slika, zvuk, podnaslovi) i ažurne otpreme filma na iduću destinaciju.

Radionica optičkih igračaka

Ova jednodnevna radionica za niže uzraste sadrži dvije aktivnosti koje smo predvidjeli ovisno o želji i potrebama: izrada *thaumatropa* ili *zoetropa* i izrada *camere obscure*. *Thaumatropi* i *zoetropi* su naprave koje djecu upoznaju s pokretom u animiranom filmu i potiču na promišljanje osobnog doživljaja i viđenja stvarnosti, ali i prvi korak u stvaranju filmske priče – one koju možemo sažeti u 2 sličice ili one koju bilježimo u jednom pokretu. Kroz izradu *camere obscure* polaznici će se suočiti s najstarijom tehnikom prikazivanja, kao i s temeljnim principima fotografije i projekcije.

FESTIVAL TOBOGAN 2024.

Festival Tobogan jedinstvena je manifestacija dječjeg stvaralaštva, edukacije i zabave čije osmo izdanje planiramo provesti na širem području Rijeke, a odvija se tijekom ljetnih školskih praznika. Ključna ideja ovog festivala je ljetne praznike u Rijeci pretvoriti u sadržajno, dostupno i bogato razdoblje za djecu. U programu festivala isprepliću se film, književnost, izvedba, vizualna, glazbena i multimedijaska kultura te pismenost u mnogim suvremenim oblicima: čitalačka, filmska, informatička, medijska i ekološka pismenost.

Program festivala Tobogan zajednički stvaraju Art-kino, Gradska knjižnica Rijeka, Gradsko kazalište lutaka te Muzej moderne i suvremene umjetnosti u suradnji s drugim organizacijama civilnog društva i akterima u kulturi koji osmišljavaju i provode programe za djecu.

Programi koje planiramo izvesti u sklopu festivala Tobogan 2024, kao i do sada, uključuju i filmski i edukativni program koji nastoje pozicionirati filmsku umjetnost i kulturu unutar cjelokupne programske ponude te ju učiniti relevantnijom, zastupljenijom i dostupnijom kako za mlade naraštaje koji će ju tek upoznati, tako i za stariju publiku koja nema specifičan/namjeran interes za uživanje filmskih programa.

Programi koji će se odvijati u prostoru kinodvorane Dječje kuće, ali i na vanjskim lokacijama uključuju:

- filmski program za javnost iz suvremene redovne kinodistribucije filmova za dječji uzrast,
- filmski klasik ili kulturni film poput *Cinema Paradiso*, *Back to the Future*, *BMX Bandits* ili *Neverending story*
- recentnu hrvatsku produkciju prilagođenu dječjem uzrastu (ukoliko budu dostupni u distribuciji),
- inkluzivni program,
- projekciju nijemog filma uz glazbenu pratnju uživo te
- radionički program (*Radionica fantastične TV reportaže (Tobogan specijal)*), *zAnimacija: animirane ploče, Radionica optičkih iluzija*).

LET'S START FROM O! (KRENIMO OD O!)

Radi se o novoj projektu pokrenutom ove godine u sklopu inicijative *Collaborate to Innovate* mreže europskih nezavisnih kina Europa Cinemas kojim će također koordinirati splitsko Kino Mediteran (kao u slučaju prošlogodišnjeg projekta *Kino Magistrala*), a u njemu će pored Art-kina sudjelovati i Kinematografi Dubrovnik, javna ustanova u kulturi Grada Dubrovnika. Art-kino će s provedbom programa započeti krajem 2023. godine u prostorima Dječje kuće, a projekt će trajati do lipnja 2024. godine.

Cilj projekta razvoj je nove publike te njihove edukacije od najranije dobi budući da su u programskom fokusu obitelji s djecom do sedam godina. Naime, programima će se ukazati na činjenicu da je od iznimne važnosti djecu od najranije dobi upoznavati s raznolikom kulturnom produkcijom kako bi se u budućnosti izbjegle jednostranost i isključivost kod odabira iste, kao i suživljavati ih s prostorom kinodvorane kao 'prirodnim okolišem' filma. Imajući na umu rečeno, projektom će se mladim obiteljima (također i roditeljima na porodiljnom dopustu) te njihovoj djeci ponuditi raznoliki filmski i radionički programi koji će biti prilagođeni pojedinim dobnim skupinama (0-2 godine, 3-4 godine i 5-7 godina), a njima će se promovirati europska kinematografija.

3. KVARNERSKA FILMSKA KOMISIJA

Kvarnerska filmska komisija će u 2024. godini biti fokusirana na pružanje podrške svim zainteresiranim produkcijskim kućama i profesionalcima/pojedincima koji se odluče svoje audiovizualne projekte ostvariti na području Rijeke i Primorsko-goranske županije, budući da je upravo to temeljna i prioritetna djelatnost Komisije. Ova je djelatnost usko povezana s daljnjim promoviranjem grada i županije kao zanimljive i atraktivne filmske lokacije te s nastavkom rada na jačanju lokalnih produkcijskih uvjeta i kapaciteta. Samu dinamiku i interes za snimanjima na području naše županije teško je predvidjeti, no dosadašnji trendovi idu u prilog tvrdnji da Primorsko-goranska, kao i čitava Hrvatska postaju sve atraktivnije filmske lokacije. Rezultati koje su polučile 2022. i 2023. godina na razini su rezultata prije početka pandemije, a Primorsko-goranska županija iz godine u godinu ima uzlazan trend dolazaka stranih produkcija.

Važna zadaća Kvarnerske filmske komisije jest potvrditi poziciju jedne od vodećih filmskih destinacija u Hrvatskoj putem promocije, kao i uspostavom modela korištenja prostora u suradnji s dionicima privatnog sektora, vlasnicima ili zakupcima lokacija od posebnog interesa, također i pružateljima specifičnih usluga potrebnih za vrijeme snimanja. Stoga u suradnji s Gradom Rijekom i Primorsko-goranskom županijom planiramo organizirati druge *Kvarnerske filmske susrete*, konferenciju na temu snimanja audiovizualnih djela na području Primorsko-goranske županije. Prvo izdanje konferencije održano je na proljeće 2022. godine, a s obzirom na inflatorni pritisak i

sveprisutnu ekonomsku krizu, odlučili smo *Kvarnerske filmske susrete* organizirati kao tzv. bijenale konferenciju. Kvarnerska filmska komisija kroz *Kvarnerske filmske susrete* okuplja filmske radnike i predstavnike lokalne samouprave i uprave, ali i sve ostale koji doprinose prepoznavanju naše županije kao atraktivne filmske destinacije, a sve kako bismo zajedno razgovarali o ciljevima, razvojnim mogućnostima, poticanju lokalnog filmskog stvaralaštva te jačanju međusobne suradnje. Cilj konferencije jest povezivanje svih aktera koji mogu biti od izuzetnog značaja za jačanje filmskog potencijala županije, odnosno pozicioniranja Primorsko-goranske županije kao *film friendly* regije na svjetskoj produkcijskoj karti.

Također, u narednoj godini održat će se već peto izdanje programa *Kvarner u kratkom* kojim kroz projekcije kratkometražnih filmova i radionički program predstavljamo produkcije snimljene na području Primorsko-goranske županije, čime rad Komisije činimo vidljivijim široj javnosti te otvaramo prostor za učenje i rad mladih.

Nadalje, Kvarnerska filmska komisija početkom je 2023. godine pripremala prijavu na program prekogranične suradnje Interreg Italija – Hrvatska 2021-2027. Naime, Komisija je sudjelovala u osmišljavanju projekta *REEL - A cinematic journey through Italy and Croatia* čiji je vodeći partner Apuglia Film Commission. REEL projekt fokusiran je na filmski turizam, s naglaskom na prekograničnu suradnju te zajedničku produkciju kratkometražnih filmova mladih redatelja snimljenih na područjima uključenim u projekt. Uz Art-kino/Kvarnersku filmsku komisiju, partneri u projektu su Istarska kulturna agencija (Istarska filmska komisija), Kinematografi Dubrovnik, Comune di Venezia te Comune di Rimini. Glavne aktivnosti Art-kina sadržane u projektu bit će osmišljavanje i promocija filmske turističke rute u Rijeci i Primorsko-goranskoj županiji; pokretanje i promocija poziva za snimanje kratkometražnih filmova te premijera nastalih filmova u Art-kinu u sklopu postojećeg programa Komisije *Kvarner u kratkom*; redizajn web stranice Kvarnerske filmske komisije te usustavljanje baze filmskih profesionalaca; organizacija edukacije za jedinice lokalne uprave i samouprave u županiji s ciljem jačanja suradnje filmskih produkcija s javnim tijelima te organizacija obrazovnih aktivnosti za usavršavanje ljudskih resursa u AV sektoru te za otvaranje prostora za učenje i rad mladih u AV sektoru. Predviđeno trajanje projekta jest dvije godine, projekt je dosad prošao prvi krug, a konačni rezultati će biti poznati u siječnju 2024. godine. U slučaju da se odobri provedba REEL projekta, od ukupno potrebnih sredstava za provedbu projekta 80% iznosa osigurali bi europski fondovi, dok preostalih 20% treba osigurati Art-kino.

4. MEDIJSKO PRAĆENJE I PROMOCIJA PROGRAMA

U 2024. godini Art-kino će nastaviti razvijati svoje postojeće komunikacijske i promocijske modele, unutar dva šira područja djelovanja: održavanje odnosa s trenutnom publikom putem uhodanih mehanizama komunikacije te jačanje digitalne komunikacije s ciljem dosezanja novih posjetitelja, naročito među mlađim generacijama. Prva stavka, vezana uz postojeće načine komunikacije, odnosi se na redovito ažuriranje i unapređenje internetske stranice www.art-kino.org, izradu mjesečnih programskih letaka i plakata te njihovu distribuciju, slanje medijskih najava, pozivnica, newslettera te dogovaranje intervjua i gostovanja gostiju i djelatnika Art-kina u relevantnim novinskim, radijskim i televizijskim programima. Spomenuti su načini važan i nužan dio komunikacije s postojećom publikom, naročito onom starije dobi, a ujedno i jedinstven i nezamjenjiv način promocije kina u fizičkom prostoru grada. S druge pak strane digitalna komunikacija, poglavito putem društvenih mreža, posljednjih se godina profilirala u dominantan medij izravne komunikacije s publikom, vrlo pogodan u sustavnom dosezanju novih i mlađih posjetitelja. U tom će smislu, Art-kino u 2024. i dalje pojačano raditi na promociji svog rada putem društvenih mreža, na razini odnosa s javnošću i digitalnog marketinga, s ciljem da se djelovanje Art-kina, osim na razini uobičajene promocije filmskog programa, i u internetskom diskursu predstavi kao kulturno mjesto susreta, aktivnog društvenog angažmana i pozitivne zajednice te kao takvo bude atraktivno i među mlađim generacijama posjetitelja.

5. KAPITALNI PROJEKT: NABAVA OPREME I ODRŽAVANJE OBJEKTA

I u narednoj godini nastaviti ćemo unapređivati kvalitetu gledateljskog iskustva, kao i kvalitetu boravka posjetitelja u Art-kinu. Poboljšanje prostornih i tehničkih resursa nužno je zbog stalnog rasta broja posjetitelja i programa, kao i zbog potrebe praćenja suvremenih tehnoloških trendova koji se u filmskoj djelatnosti stalno i brzo razvijaju te nameću nove standarde prikazivačke djelatnosti, kao i navike i očekivanja, posebice mlade publike. Postojeća kinodvorana se tijekom godina etablirala kao jedna od vodećih ustanova u kulturi u Rijeci s jakim programom i otvorena potrebama zajednice. Prostor kina visoke je estetske vrijednosti te slovi kao jedna od najljepših kino dvorana u Hrvatskoj u kojoj se vodi računa o tehničkim i programskim standardima.

Unatoč stalnom naporu i radu na održavanju kinodvorane Art-kina *Croatia*, ne možemo zanemariti činjenicu da su posljednja veća ulaganja učinjena 2008. godine, a da pojedini segmenti, poput kinostolica nisu mijenjani gotovo pedeset godina. Niz je nedostataka koji ograničavaju rad poput prokišnjavanja dvorane, dotrajalih instalacija, rascjepkanosti uredskih prostora, nedostatka prostora za socijalizaciju, no najveći su svakako nepostojanje klimatizacije što posebno dolazi do izražaja tijekom većih vrućina kada dvoranu nije moguće koristiti, kao i dotrajalost gledališta te nepristupačnost osobama s invaliditetom.

Ključna prepreka u temeljitom obnavljanju dvorane *Croatia* jest činjenica da prostor nije u vlasništvu Grada Rijeke te samim time Grad nema zakonsku mogućnost ulaganja u objekt. Kako bismo prevladali ovaj problem, nužno je otvaranje dijaloga s Kapucinskim samostanom Gospe Lurdske u Rijeci u cilju pronalaženja pravnog i ekonomskog okvira renoviranja prostora prihvatljivog svim uključenim stranama. Riječ je o dugotrajnim i složenim procesima koji ne ovise u potpunosti o Art-kinu te ujedno zahtijevaju dugoročno planiranje i značajna sredstva, no ne sumnjamo da ćemo, uz podršku Grada, uspjeti pronaći kvalitetno rješenje te time otvoriti novo poglavlje u razvoju institucije i filmske budućnosti Rijeke.

U narednoj godini započet ćemo s pripremom pravnih i ostalih pretpostavki projekta obnove dvorane *Croatia* te ćemo, nadamo se u suradnji s osnivačem, razvijati kvalitetne podloge i projekte kako bismo infrastrukturna i prostorna poboljšanja u što većoj mjeri financirali iz EU sredstava. Dodatno, s obzirom da je Ustanovi povjeren prostor Krešimirove 10 za potrebe skladišta kao zamjena za prostor na Žabici, namjera nam je ovaj dotrajao prostor postepeno dovoditi u funkciju. Nažalost, zbog radova obnove vodovodne mreže u Krešimirovoj ulici trenutno nam je onemogućen pristup prostoru. Po završetku radova, pristupit ćemo izradi idejnog projekta i potrebnih elaborata te prvih investicijskih radova kako bismo uredili prostor. Namjera nam je u ovaj prostor, osim skladišta, preseliti i Art-kino Lab, a u cilju promišljanja novih načina povezivanja mladih generacija s filmom te poticanja inovacija, posebno u području primjene digitalnih tehnologija i promicanja filmske kulture, imajući pri tom na umu održivost, uključivost i suradnju s lokalnom zajednicom.

U 2024. godini nastaviti će se s aktivnostima održavanja objekta i opreme, nabave opreme, namještaja i ulaganja u dugotrajnu imovinu radi osiguranja prostornih i tehničkih uvjeta za funkcioniranje Art-kina, Mini Art-kina, Art-kino Laba, Specijalne filmske knjižnice, odnosno medijateke, te Ljetnog Art-kina.

Aktivnosti tekućeg održavanja prostora vezane su uz redovno održavanje koje je iz godinu u godinu sve skuplje, bilo zbog dotrajalosti objekta, bilo zbog sve skupljih radova i usluga. Prije početka jesenske sheme Kina planiraju se obaviti nužni radovi održavanja prostorija Art-kina, a potrebno je pripremiti i prostore za publiku te izvršiti dubinsko čišćenje stolica, tepiha i zidova radi stvaranja ugodnije i sigurnije okoline za publiku. Također, potrebno je izvršiti i poliranje kamenih površina u atriju i stepenica u prostoru ispred dvorane kako bi se vratio originalni sjaj kamenu i nanijelo sredstvo protiv klizanja; radovi su planirani prije početka nove sezone Art-kina. Prije

početka sezone grijanja potrebno je očistiti klima-komore kotlovnice i ventilacijske kanale u dvorani. Za to se angažira tvrtka koja ima potrebne dozvole. Uzorci prije i poslije čišćenja šalju se na ispitivanje u Zavod za javno zdravstvo koje izdaje rješenje ispitivanja uzoraka iz ventilacije. Tijekom godine također će se vršiti redovna održavanja tehničke opreme. Planiraju se i ostali redoviti godišnji servisi te redovito održavanje objekta.

Dodatno, nužno je raditi i na kvalitetnom i sustavnom održavanju Dječje kuće kako bi se svi uočeni nedostaci ispravili te kako bismo s najvećom pažnjom održavali opremu i objekt. Prioritet je svakako uvođenje sustava hlađenja u projekcijsku dvoranu kako bi se sačuvala izuzetno skupa projekcijska oprema, odnosno kinoprojektor.

6. PLAĆE I KADROVI

Organizacijska struktura ustanove može se podijeliti u četiri neformalne jedinice: opći poslovi (administracija, računovodstvo i pravni poslovi), program ustanove (osmišljavanje i provedba programa i propagandni poslovi), programi za djecu i mlade (posjete škola i vrtića, radionice po školama, festival Tobogan, Dječja kuća) i tehnika (tehnički, domarski i pomoćni poslovi). Organizacijskom strukturom nastoji se postići što veća fleksibilnost radnog procesa na način da zaposlenici obavljaju raznorodne poslove što je diktirano količinom i raznovrsnošću programa koje provodi sama ustanova.

Procjenjuje se potreba za povećanim financijskim sredstvima (kako za plaće i kadrove, tako i za programe), u prvom redu zbog otvorenja Dječje kuće unutar koje Art-kino ima zahtjevne programske obveze, kako u prikazivačkom tako i u edukacijskom smislu jer se filmski prikazivački programi izvode svakodnevno u novoj dvorani: u večernjim terminima za široku javnost, a u jutarnjim organizirani programi za škole i vrtiće. Uz to, planiraju se i kontinuirani i usustavljeni radionički programi. Dodatno, postojeća organizacija rada i poslovnih procesa u Art-kinu je izuzetno zahtjevna, s obzirom da se programi odvijaju neprekidno, odnosno sedam dana u tjednu, unutar i izvan kina, te u jutarnjim, popodnevnim i večernjim terminima. Naravno, kontinuirani filmski programi za javnost, kao i drugi javni programi u Dječjoj kući za Art-kino znače istovremeno provođenje filmskih i popratnih programa na dvije lokacije.

Rad Art-kina u Dječjoj kući do sada se, nažalost, nije mogao sufinancirati od strane osnivača u skladu s novim programskim obvezama niti kroz programe niti, što je i važnije, minimalnim brojem potrebnih radnih mjesta, no vjerujemo da će sredstva potrebna za kvalitetnu provedbu programa za djecu biti planirana u proračunu naredne godine.

Kao što je već ranije istaknuto, Art-kino će u kinodvorani Dječje kuće održavati dio svojih programa namijenjenih djeci do 12 godina te Obiteljski program (tijekom tjedna ujutro, popodne, predvečer te subotom i nedjeljom popodne). Navedeno podrazumijeva održavanje organiziranih projekcija tijekom tjedna u prijepodnevnim i poslijepodnevnim satima te vikendom. Pritom će se preostali dio programa Škole u kinu, namijenjen srednjim školama i starijim osnovnoškolcima, i dalje odvijati na dosadašnjoj lokaciji, u dvorani Art-kino Croatia.

Programi Škole u kinu održavaju se praktički na svakodnevnoj bazi tijekom radnog tjedna (od ponedjeljka do petka), često i po više projekcija dnevno. Preseljenje dijela programa Škole u kinu u Dječju kuću znači da se navedeni program održavaju paralelno na dvije lokacije. Dodatno, s obzirom na to da kinodvorana Dječje kuće prima manje gledatelja od glavne dvorane Art-kina (75 sjedećih mjesta u Dječjoj kući u odnosu na 315 mjesta u dvorani Art-kino Croatia), a imajući u vidu činjenicu da novootvoreni prostor Dječje kuće izaziva povećani interes vrtića i škola za programe u tom objektu, povećali smo broj projekcija u novom prostoru, uz zadržavanje programa za starije uzraste u Art-kinu Croatia što znači povećan broj radnih sati za projekcionista tehničare te suradnike za obrazovne programe uslijed većeg broja programa i projekcija.

Pritom, tu su i brojne aktivnosti u Dječjoj kući koje su povećale opseg poslova, odnosno zahtijevaju značajne ljudske i financijske resurse. Riječ je o radioničkim i drugim aktivnostima za djecu vezanim uz filmsku kulturu, programima poput *Zimske priče u Benčiću*, Festivalu Tobogan, brojnim suradničkim programima, suorganizacijama konferencija i drugo.

Konačno, petkom, subotom i nedjeljom, Art-kino već sada organizira paralelne filmske programe u dvorani *Croatia* te obiteljske programe u Dječjoj kući što znači povećano opterećenje za postojeće radnike te izuzetno složenu organizaciju radnog vremena.

Dječja kuća predstavlja veliki iskorak i jedinstveni prostor u kulturi u Republici Hrvatskoj. S obzirom na sve navedeno, nadamo se odobrenju novih radnih mjesta neophodnih za kvalitetnu realizaciju programa u Dječjoj kući. Minimalna i nužna radna mjesta su jedan tehničar/ka, domaćica, suradnik/ca za programe, suradnik/ca za obrazovne programe te suradnik/ca za odnose s javnošću.

Na kraju, bitno je i naglasiti da se u narednoj godini očekuje povećanje plaća radnika ustanova u kulturi čije plaće nisu pratile rast plaća ostalih proračunskih korisnika Grada Rijeke, odnosno osnivača, odnosno inflacijska kretanja i pritiske.

S poštovanjem,

Slobodanka Mišković, ravnateljica

Mišković

